

STANDARD WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH

- CZELADNIK w zawodzie:

TECHNOLOG ROBÓT WYKOŃCZENIOWYCH W BUDOWNICTWIE

Na bazie podstawy programowej kształcenia w zawodzie (*)

Kod z klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy (**)	Kod z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (***)	NUMER STANDARDU
712904	zawód pozaszkolny	105/cz

Egzamin CZELADNICZY przeprowadzany jest w dwóch etapach:

etap praktyczny: polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne.
Czas trwania etapu praktycznego nie może być krótszy niż 120 min i nie dłuższy niż 24 godziny, łącznie w ciągu trzech dni.

etap teoretyczny: polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania zestawione w dwóch częściach; pisemnej i ustnej, sprawdzających wiedzę teoretyczną:

- 1) w części **pisemnej** z zakresu tematów:
  - rachunkowość zawodowa
  - dokumentacja działalności gospodarczej
  - rysunek zawodowy
  - przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
  - podstawowe zasady ochrony środowiska
  - podstawowe przepisy prawa pracy
  - podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem

Czas trwania części pisemnej nie może być krótszy niż 45 minut i nie dłuższy niż 210 minut.

2. w części **ustnej** z zakresu tematów:
  - technologia
  - maszynoznawstwo
  - materiałoznawstwo

Czas trwania części ustnej etapu teoretycznego nie może być dłuższy niż 30 minut.

UWAGI

1. (*) - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. Nr 62, poz. 439)
2. (**) - Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537 ze zm.)
3. (***)- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r. Nr 2, poz. 7)

Zadania do etapu praktycznego i pytania do etapu teoretycznego przygotowywane są na bazie podstawy programowej kształcenia w zawodzie ustalonej przez ministra właściwego ds. edukacji (Ustawa o rzemiośle z dnia 22 marca 1989, tekst jednolity: Dz. U. Z 2002r Nr 112, poz. 979, z późn. zm. Dz. U. z 2003 Nr 137, poz. 1304, Dz. U. z 2009 Nr 6, poz.33, Dz. U. z 2011 Nr 207, poz. 1230, Dz. U. z 2011 Nr 205, poz. 1206)

TECHNOLOG ROBÓT WYKOŃCZENIOWYCH W BUDOWNICTWIE 712904 - CZELADNIK

W efekcie pozytywnie zdanego egzaminu CZELADNICZEGO izba rzemieślnicza wystawia ŚWIADECTWO CZELADNICZE, które jest formalnym potwierdzeniem kwalifikacji zawodowych, uzyskanych w różnych ścieżkach edukacji oraz w procesie pracy.

1. PROFIL UMIEJĘTNOŚCI CZELADNIKA ZWIĄZANY Z ZAWODEM

Czeladnik (posiadacz świadectwa czeladniczego) w zawodzie technolog robót wykończeniowych budownictwie potrafi:

- organizować stanowisko pracy do odpowiednio do robót malarskich, murarskich, tynkarskich, okładzinowych i podłogowych,
- dobierać materiały do wykonania określonych robót wykończeniowych,
- obliczać potrzebną ilość i sporządza zapotrzebowanie na materiały,
- oceniać jakość i przydatność materiałów, półfabrykatów i wyrobów do robót wykończeniowych,
- przygotować materiały do wykonania robót: obróbki mechanicznej i termicznej materiałów, sporządzania zaprawy, roztworów, klejów, zapraw tynkarskich tradycyjnych oraz z gotowych suchych mieszanek i mas plastycznych – zgodnie z recepturą lub instrukcją producenta,
- dobierać oraz prawidłowo i bezpiecznie posługiwać się narzędziami oraz obsługiwać urządzenia mechaniczne przy wykonywaniu określonych robót wykończeniowych,
- oceniać stan techniczny różnego rodzaju podłogi i przygotowywać je odpowiednio do rodzaju wykończenia powierzchni,
- przygotować różne podłogi pod malowanie, tynki lub okładziny,
- wykonać powłoki malarskie w różnych technikach (klejowej, emulsyjnej, olejnej),
- wykonać tynki zwykłe i cienkowarstwowe, ręcznie i mechanicznie,
- mocować okładziny ścienne z różnego rodzaju materiałów (płytek, płyt, paneli – ceramicznych, drewnopochodnych, z tworzyw sztucznych, drewna, kamiennych) i wykańczać je,
- układać wymaganą izolację, mocować różnego rodzaju płyty i panele (gipsowo-kartonowe, z tworzyw sztucznych itp.),
- wykonać docieplenie ścian zewnętrznych budynku oraz innych elementów budowli,
- wykonać podłogę leżącą na gruncie,
- wykonać z różnego rodzaju materiałów warstwy izolacyjne, podkłady,
- wykonać posadzki z wykładzin mineralnych, z tworzyw sztucznych, drewna, materiałów drewnopochodnych) i wykańcza je,
- murować ścianki działowe, osłonowe oraz obudowy pionów i urządzeń z różnych materiałów (cegła, pustaków, bloczków i płyt – ceramicznych, betonowych, wapienno-piaskowych, gipsowych szklanych), osadzać drobne elementy prefabrykowane.

Czeladnik w zawodzie technolog robót wykończeniowych w budownictwie jest przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych;

- 1) wykonania robót malarskich;
- 2) wykonania wykończeniowych robót murarskich;
- 3) wykonania robót podłogowych.

2. WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI ZWIĄZANE Z WYKONYWANIEM WYŻEJ WYMIENIONYCH ZADAŃ ZAWODOWYCH Z ZAKRESU

2.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy

Czeladnik:

- 1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
- 2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;
- 3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 4) przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;
- 5) określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;
- 6) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;
- 7) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;
- 9) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 10) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.

2.2. Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej

Czeladnik:

- 1) stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;
- 2) stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;
- 3) stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;
- 4) rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;
- 5) analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;
- 6) inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;
- 7) przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;
- 8) prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 9) obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;
- 10) planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;
- 11) optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.

3.KOMPETENCJE

3.1.Personalne i społeczne

- 1) przestrzega zasad kultury i etyki;
- 2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;
- 3) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 4) jest otwarty na zmiany;
- 5) potrafi radzić sobie ze stresem;
- 6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 7) przestrzega tajemnicy zawodowej;
- 8) potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania;
- 9) potrafi negocjować warunki porozumień;
- 10) współpracuje w zespole.

4. WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI OGÓLNOZAWODOWE ZWIĄZANE Z ZAWODEM

Czeladnik:

- 1) posługuje się projektem budowlanym w zakresie odczytywania sposobu wykończenia powierzchni, rodzaju materiałów oraz położenia, wymiarów i kształtu poszczególnych elementów;
- 2) rozpoznaje materiały budowlane stosowane do robót wykończeniowych;
- 3) rozróżnia ich podstawowe cechy techniczne, wskazuje zastosowania oraz określa przydatność do wykonania określonych robót;
- 4) stosuje zasady prawidłowego składowania materiałów do określonych robót wykończeniowych;
- 5) bezpiecznie pracuje na rusztowaniach;
- 6) rozpoznaje techniki malarskie i wskazuje ich zastosowania;
- 7) rozpoznaje rodzaje tynków, wskazuje ich zastosowania;
- 8) rozpoznaje rodzaje okładzin, wskazuje ich zastosowania;
- 9) rozpoznaje różne konstrukcje podłóg, wskazuje ich zastosowania;
- 10) rozpoznaje rodzaje podkładów pod nawierzchnie podłogowe oraz izolacji, wskazuje ich zastosowania;
- 11) wykonuje pomiary inwentaryzacyjne w zakresie niezbędnym do wykonania robót wykończeniowych w pomieszczeniach;
- 12) rozpoznaje i stosuje materiały, narzędzia i sprzęt oraz przyrządy pomiarowe do robót malarskich, tynkarskich, okładzinowych, podłogowych oraz wykończeniowych robót murarskich.

5. UMIEJĘTNOŚCI ZWIĄZANE Z WYKONYWANIEM ZADAŃ ZAWODOWYCH W ZAWODZIE

5.1. Wykonanie robót malarskich.

Czeladnik:

- 1) dobiera mieszanki gruntujące w zależności od techniki malarskiej;
- 2) dobiera narzędzia i sprzęt do wykonania malowania wapiennego, klejowego, krzemianowego, olejnego;
- 3) dobiera materiały do przygotowania farb wodnych w zależności od techniki malarskiej;
- 4) wykonuje powłoki farbą wodną za pomocą pędzla;
- 5) wykonuje powłoki farbą wodną aparatem natryskowym z napędem ręcznym;
- 6) wykonuje powłokę olejną matową;
- 7) wykonuje powłokę olejną połyskową;

- 8) wykonuje powłokę olejną za pomocą pędzla lub wałka malarskiego;
- 9) wykonuje powłokę olejną aparatem do natrysku mechanicznego;
- 10) dobiera narzędzia i sprzęt do lakierowania;
- 11) dobiera lakier do rodzaju podłoża;
- 12) nakłada warstwy lakieru za pomocą pędzla;
- 13) nakłada warstwy lakieru przez zanurzanie;
- 14) zdobi powłoki za pomocą wałka gumowego;
- 15) zdobi powłoki za pomocą wzornika;
- 16) wykonuje fakturowania powierzchni za pomocą odpowiednio dobranych narzędzi;
- 17) przygotowuje różne podłoża pod malowanie, tynki lub okładziny.

5.2. Wykonanie wykończeniowych robót murarskich.

Czeladnik:

- 1) dobiera materiały do wykonania określonych robót wykończeniowych;
- 2) dobiera i wykonuje tynki zwykłe i cienkowarstwowe, ręcznie i mechanicznie;
- 3) mocuje okładziny ściennie z różnego rodzaju materiałów;
- 4) wykonuje ruszty (pod okładziny, obudowy, ścianki działowe lub sufity podwieszane);
- 5) dobiera i układa wymaganą izolację;
- 6) dobiera i mocuje różnego rodzaju płyty i panele;
- 7) wykonuje docieplenie ścian zewnętrznych budynku oraz innych elementów budowli;
- 9) dobiera i wykonuje z różnego rodzaju materiałów warstwy izolacyjne;
- 10) stosuje zasady wykonywania ścianek działowych, osłonowych oraz obudowy pionów i urządzeń z różnych materiałów (cegła, pustaków, bloczków i płyt – ceramicznych, betonowych, wapienno-piaskowych, gipsowych, szklanych);
- 11) stosuje zasady wykonywania dociepleń budynków.

5.3. Wykonania robót podłogowych.

Czeladnik:

- 1) dobiera narzędzia i urządzenia do wykonania robót podłogowych;
- 2) dobiera materiały do wykonania robót podłogowych;
- 3) wykonuje podkłady i izolacje;
- 4) wykonuje z różnego rodzaju materiałów podłogi i posadzki;
- 5) wykonuje okładziny ścian wewnętrznych i cokołów z różnego rodzaju materiałów;
- 6) dobiera rodzaje mocowania okładzin i wykonuje konstrukcje mocujące;
- 7) wykonuje konserwację oraz naprawę okładzin.

6. WYPOSAŻENIE STANOWISK EGZAMINACYJNYCH

Etap praktyczny egzaminu czeladniczego przeprowadza się u pracodawców lub w warsztatach szkoleniowych, posiadających warunki organizacyjne i techniczne niezbędne do wykonania przez zdającego zadań egzaminacyjnych.

6.1. Wykonanie określonych prac malarskich na wyznaczonym fragmencie ściany w zadanej technice

Wydzielone stanowisko lub kabina egzaminacyjna o powierzchni minimum 4 m² na osobę, wysokości 2,8 m. Stanowisko powinno umożliwić w pierwszej fazie egzaminu przygotowanie podłoża, a następnie wykonanie malowania. Materiały malarskie: składniki farb, pigmenty, spoiwa, suche mieszanki, gotowe wyroby malarsko-lakiernicze. Materiały do przygotowania podłoża. Sprzęt i narzędzia: pędzle ławkowce, płaskie, kątowe, wałki malarskie, szczotki, sito malarskie, siatka ociekowa, szpachle, packi, sznur malarski, naczynia do farb: beczka blaszana, wiadro, wiadro spłaszczone, puszka blaszana; aparat do malowania natryskowego, aparat do przygotowania farb. Drabina malarska. Przybory pomiarowe: przymiar taśmowy, pion malarski, poziomnica, liniał malarski. Dokumentacja określająca warunki techniczne wykonania i odbioru robót, instrukcje producentów. Instrukcje obsługi maszyn i urządzeń. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.

6.2. Wykonanie określonych prac tapeciarskich na wyznaczonym fragmencie ściany określonym rodzajem tapety

Wydzielone stanowisko lub kabina egzaminacyjna o powierzchni minimum 4 m² na osobę, wysokości 2,8 m. Stanowisko powinno umożliwić w pierwszej fazie egzaminu przygotowanie podłoża, a następnie, na przygotowanym wcześniej przez inny zespół podłożu, wykonanie tapetowania. Materiały: tapety w rolkach, kleje, szpachlówka, cienka tkanina (merła), środki do usuwania tłustych zanieczyszczeń podłoża. Sprzęt i narzędzia:

TECHNOLOG ROBÓT WYKOŃCZENIOWYCH W BUDOWNICTWIE 712904 - CZELADNIK

narzędzia do cięcia tapet (nożyce, liniał stalowy, noże do przecinania tapet), narzędzia do nanoszenia kleju (pędzel ławkowiec i pędzel pierścieniowy), naczynia do rozpuszczania kleju, narzędzia do dociskania tapet do podłoża: szczotka tapeciarska, wałki gumowe dociskowe. Sprzęt pomocniczy: składany stół tapeciarski, drabina malarska, składany stojak (pomost) przenośny, sznur. Narzędzia do przygotowania podłoża: szpachle, szlifierki, przybory do szlifowania. Przybory pomiarowe: przymiar taśmowy, pion malarski, poziomnica, liniał malarski. Dokumentacja określająca warunki techniczne wykonania i odbioru robót, instrukcje producentów. Instrukcje obsługi maszyn i urządzeń. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.

7. WARUNKI PRZYSTĄPIENIA DO EGZAMINU CZELADNICZEGO

Do egzaminu czeladniczego izba rzemieślnicza dopuszcza osobę, która spełnia jeden z następujących warunków:

- 1) ukończyła naukę zawodu u rzemieślnika oraz dokształcanie teoretyczne młodocianych pracowników w szkole lub w formach pozaszkolnych;
- 2) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz ukończyła kształcenie w formie pozaszkolnej, dotyczące umiejętności zawodowych wchodzących w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin;
- 3) jest uczestnikiem praktycznej nauki zawodu dorosłych, o której mowa w art. 53c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 4) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej i co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin;
- 5) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej prowadzącej kształcenie zawodowe o kierunku związanym z zawodem, w którym zdaje egzamin;
- 6) posiada tytuł zawodowy w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz co najmniej półroczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin;
- 7) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie a także co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie.

8. MOŻLIWOŚCI UZYSKIWANIA DODATKOWYCH KWALIFIKACJI

- **Dostęp do następnego poziomu kształcenia** - w przypadku uzyskania świadectwa maturalnego, wydawanego po zdaniu egzaminu możliwość podjęcia nauki w szkole wyższej,
- możliwość uzyskania dyplomu mistrzowskiego w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, którego dotyczy świadectwo lub dyplom mistrzowski,
- możliwość doskonalenia zawodowego w systemie kształcenia ustawicznego (pozaformalne i nieformalne).

Osoba posiadająca Świadectwo czeladnicze może wystąpić do izby rzemieślniczej o wydanie **Europass - Suplementu do Świadectwa czeladniczego**.